

# *Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή*

*Νοέμβριος 2023*

*Υπουργείο Οικονομικών*



# Ενότητες Παρουσίασης

- *Κυπριακή Οικονομία*
- *Εκπαιγήσεις/Νομοσχέδιο Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου*
- *Φορολογική Μεταρρύθμιση - Πράσινη Φορολογική Μεταρρύθμιση*
- *Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας*
- *Εφαρμογή Κυρώσεων στην Κυπριακή Δημοκρατία*



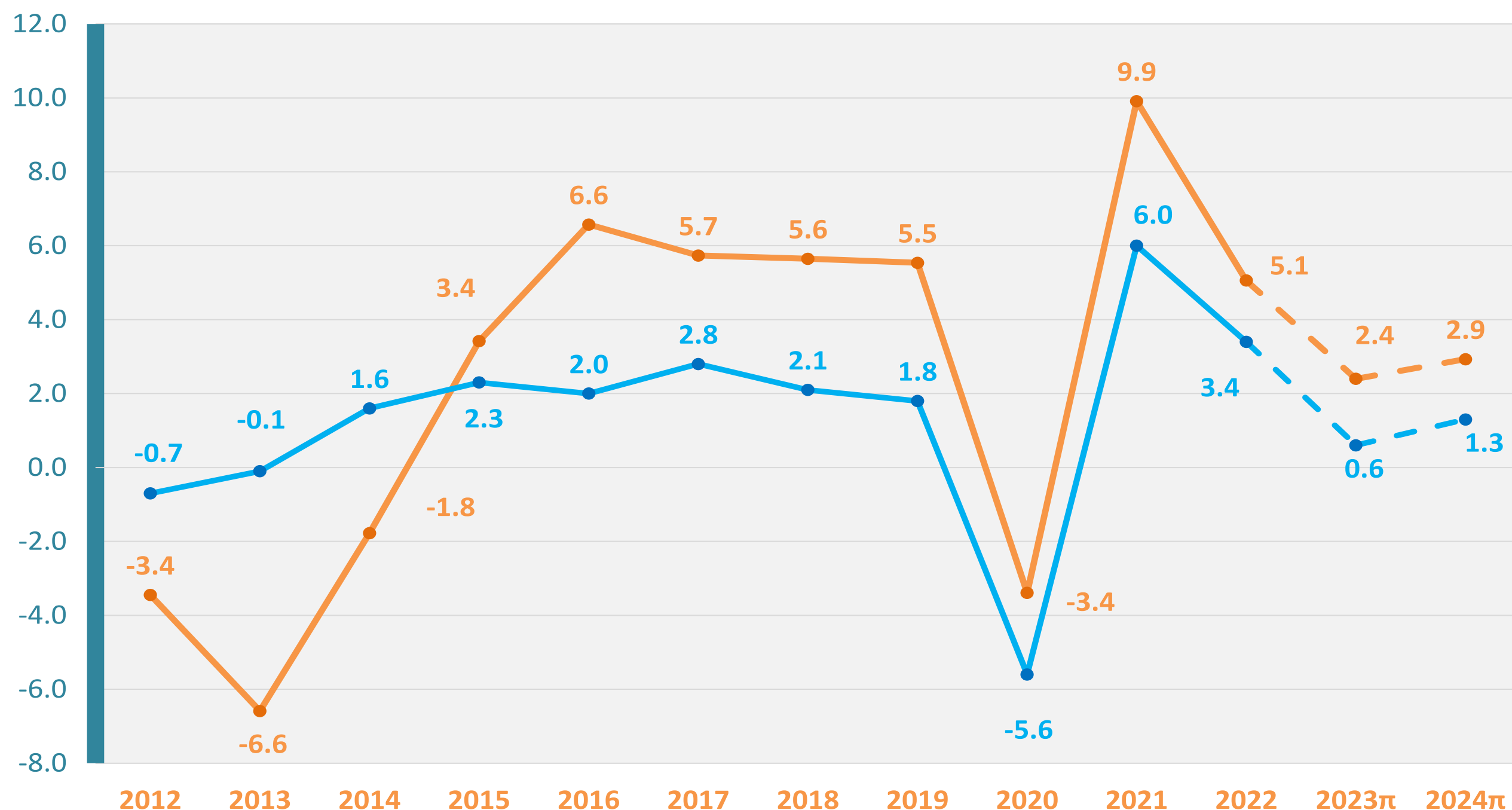
# *Κυπριακή Οικονομία*



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

# ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οικονομική ανάπτυξη (ετήσιος ρυθμός αύξησης ΑΕΠ, %)



- Μετά τη συρρίκνωση την περίοδο 2012-2014, η κυπριακή οικονομία ανέκαμψε και αναπτύχθηκε με μέσο όρο (μ.ο.) 5,4% την περίοδο 2015-2019. Ανάκαμψη παρατηρήθηκε και στην οικονομία της ΕΕ με μέσο όρο ανάπτυξης 2,1% για την περίοδο 2014-2019.

- Η οικονομία το 2024 προβλέπεται να επιταχυνθεί με ρυθμό ανάπτυξης 2,9% σε σύγκριση με 2,4% τον προηγούμενο χρόνο.

Ευρωπαϊκή Ένωση (μ.ο.)



Προβλέψεις Επιτροπής



Κύπρος



Προβλέψεις ΥπΟικ



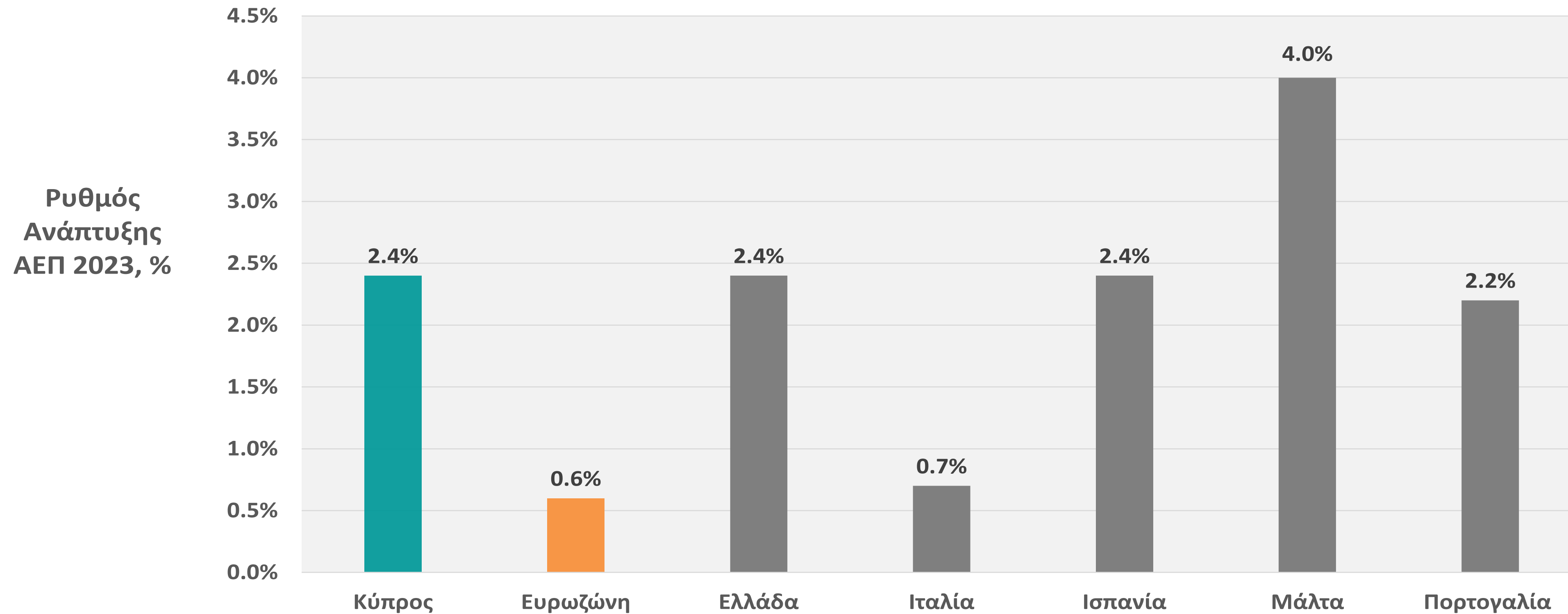
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών και European Commission Autumn 2023 Forecast



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

# ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2023 προβλέπεται σημαντικά πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης



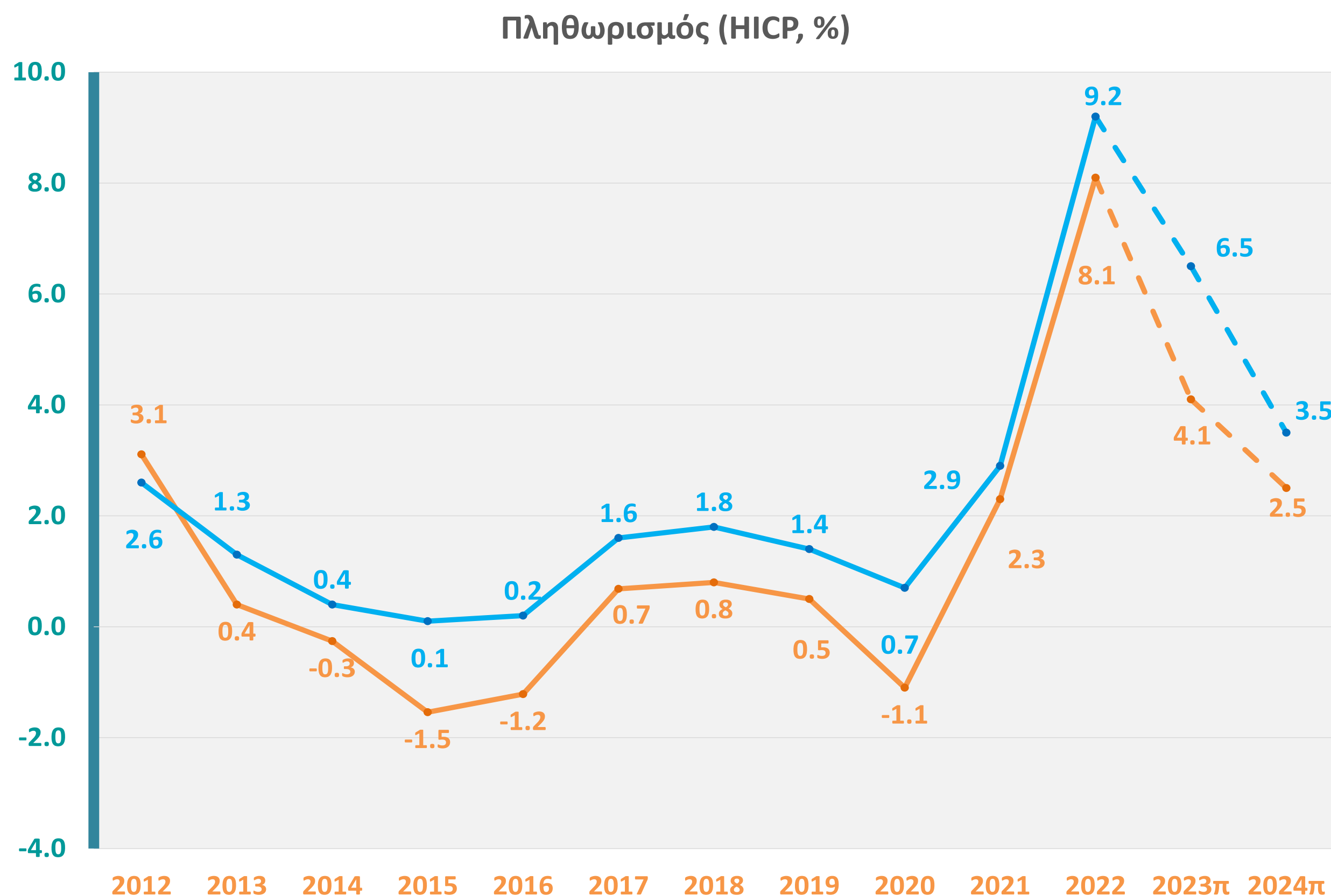
Πηγή: European Commission, Autumn 2023



# ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Το 2023 αναμένεται σημαντική αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, με τις τιμές των καυσίμων και του ηλεκτρισμού να σταθεροποιούνται και οι αυξήσεις να μεταφέρονται στις τιμές των υπόλοιπων αγαθών / υπηρεσιών (αύξηση δομικού πληθωρισμού).

Το 2024 ο πληθωρισμός προβλέπεται να σημειώσει αποκλιμάκωση και να περιορισθεί στο 2,5% σε σύγκριση με 4,1% τον προηγούμενο χρόνο. Ακολούθως, ο πληθωρισμός αναμένεται να μειωθεί στο 2% κατά τα έτη 2025-2026.



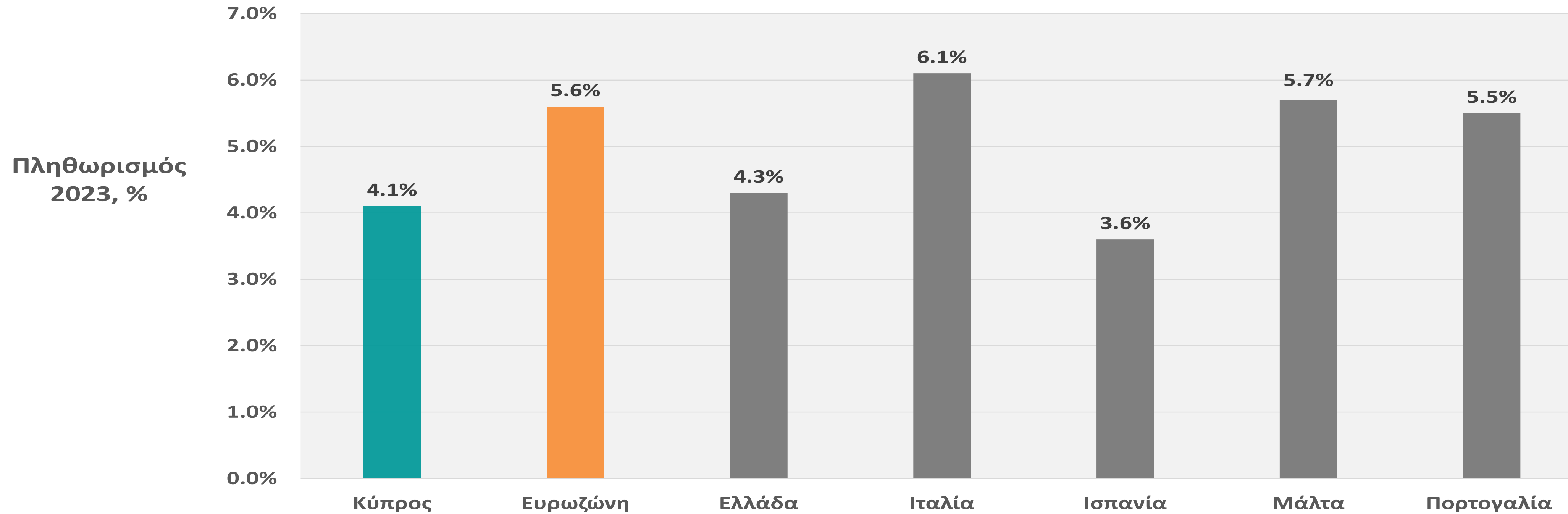
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών και European Commission Autumn 2023 Forecast



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

# ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Ο πληθωρισμός για το 2023 προβλέπεται κάτω από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης.



Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών και European Commission Autumn 2023

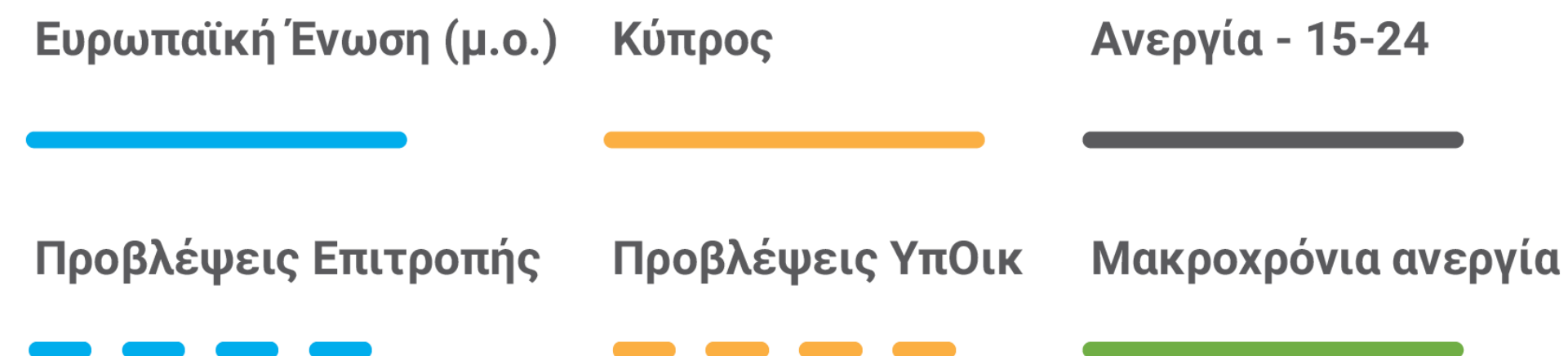
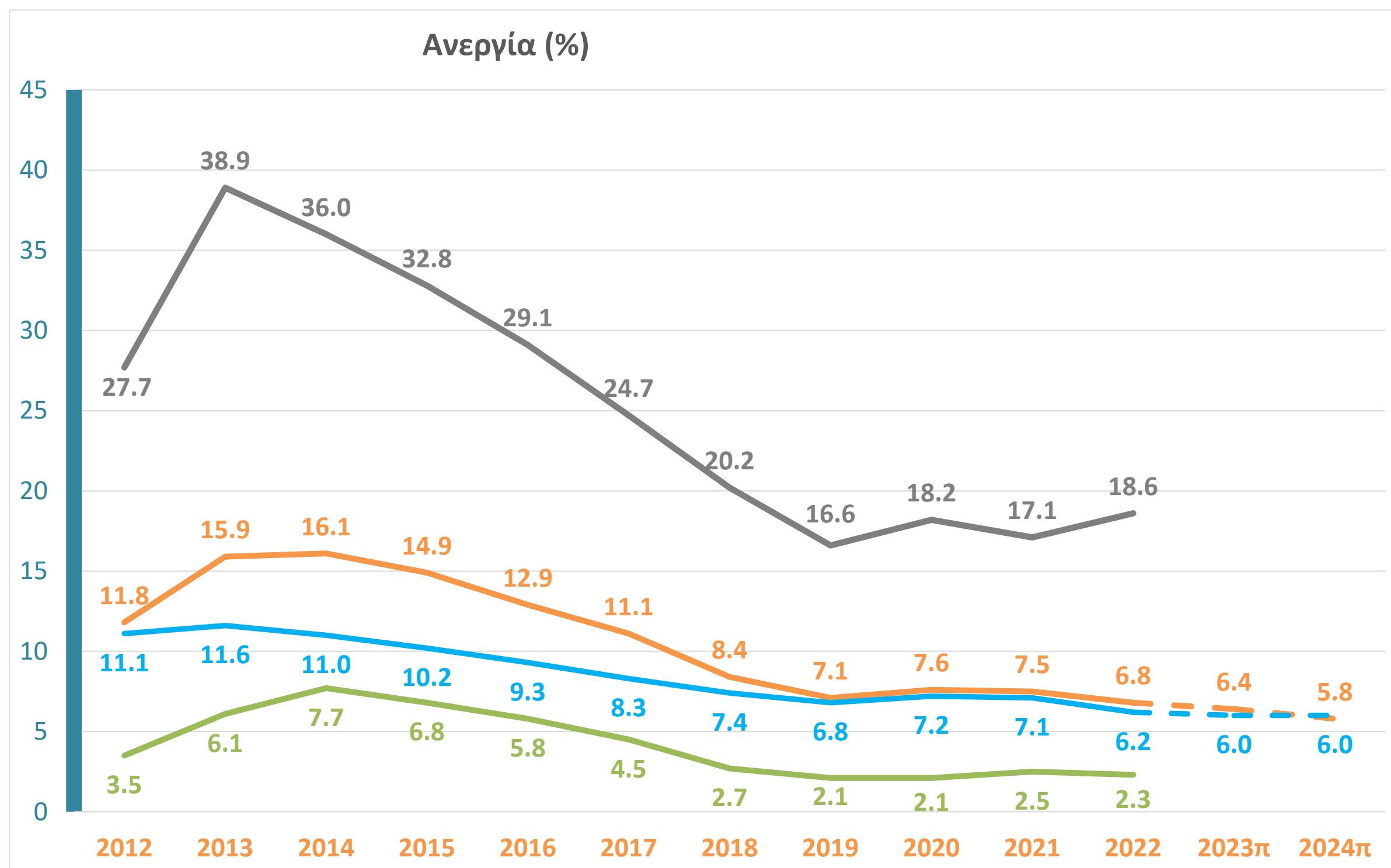
ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ / ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ 2023



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

# ΑΝΕΡΓΙΑ

Διαχρονική βελτίωση της αγοράς εργασίας από το 2013 με διακοπή την περίοδο της πανδημίας. Από το 2021, η αγορά εργασίας συνέχισε να βελτιώνεται και η ανεργία σημείωσε περαιτέρω μείωση, τάση η οποία αναμένεται να συνεχιστεί τα επόμενα χρόνια. Συγκεκριμένα, το 2024 προβλέπεται ότι η ανεργία θα περιορισθεί στο 5,8% του εργατικού δυναμικού σε σύγκριση με 6,4% τον προηγούμενο χρόνο.



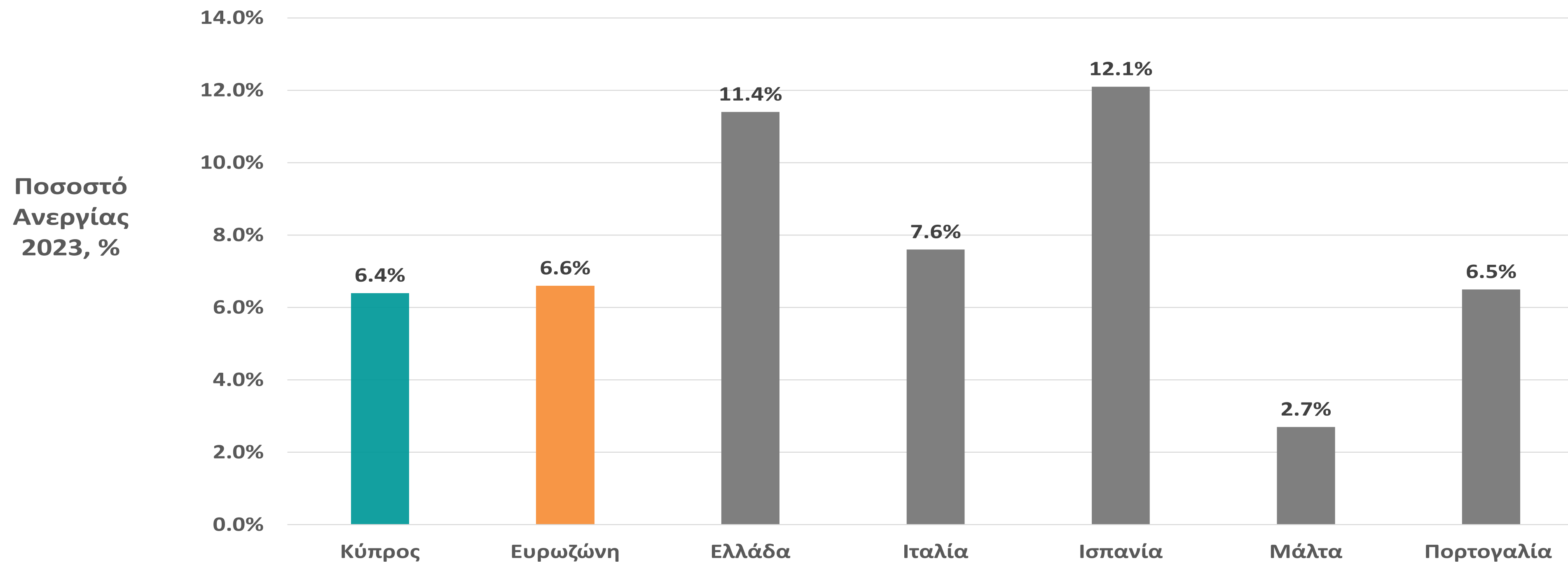
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών και European Commission Autumn 2023 Forecast



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ



Η ανεργία σε χαμηλότερο επίπεδο από τον μέσο όρο της ευρωζώνης.



Πηγή: European Commission, Spring 2023



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

# ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 2024-2026

Σύμφωνα με το βασικό μακροοικονομικό σενάριο, οι προοπτικές της κυπριακής οικονομίας μεσοπρόθεσμα παραμένουν θετικές, ωστόσο με σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας.

Μετά την περαιτέρω βελτίωση το 2022 σε σχέση με το 2021, η οικονομία παρουσιάζει επιβράδυνση το 2023, λόγω των σημαντικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η παγκόσμια οικονομία και του συνεχιζόμενου πολέμου Ρωσίας – Ουκρανίας, με τον ρυθμό ανάπτυξης να επιταχύνεται και πάλι το 2024-2026.

	2022 (Εκτ.)	2023 (Πρόβλ)	2024 (Πρόβλ)	2025 (Πρόβλ)	2026 (Πρόβλ)
<b>Ρυθμός ανάπτυξης ΑΕΠ (%)</b>	<b>5,1</b>	<b>2,4</b>	<b>2,9</b>	<b>3,1</b>	<b>3,2</b>
<b>Ποσοστό ανεργίας</b>	<b>6,8</b>	<b>6,4</b>	<b>5,8</b>	<b>5,3</b>	<b>5,0</b>
<b>Πληθωρισμός (ΔΤΚ, %)</b>	<b>8,4</b>	<b>3,8</b>	<b>2,5</b>	<b>2,0</b>	<b>2,0</b>
<b>Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (% του ΑΕΠ)</b>	<b>-7,9</b>	<b>-9,2</b>	<b>-8,7</b>	<b>-8,1</b>	<b>-7,5</b>



# ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 2024-2026

Οι τελευταίες εξελίξεις στην περιοχή της Μέσης Ανατολής εντείνουν την αβεβαιότητα στην περιοχή και αναμένεται να δυσχεράνουν μία ήδη επιβαρυσμένη κατάσταση σε σχέση με τις διεθνείς τιμές της ενέργειας και τις εφοδιαστικές αλυσίδες.

Η επίπτωση θα εξαρτηθεί από την ένταση και τη διάρκεια των συγκρούσεων.

Η Κύπρος δύναται να ωφεληθεί από γεωπολιτικές τάσεις με την απορρόφηση τουρισμού που θα αποφασίσει να αποφύγει την εμπόλεμη περιοχή αλλά και την μετακίνηση ισραηλινών εταιρειών.

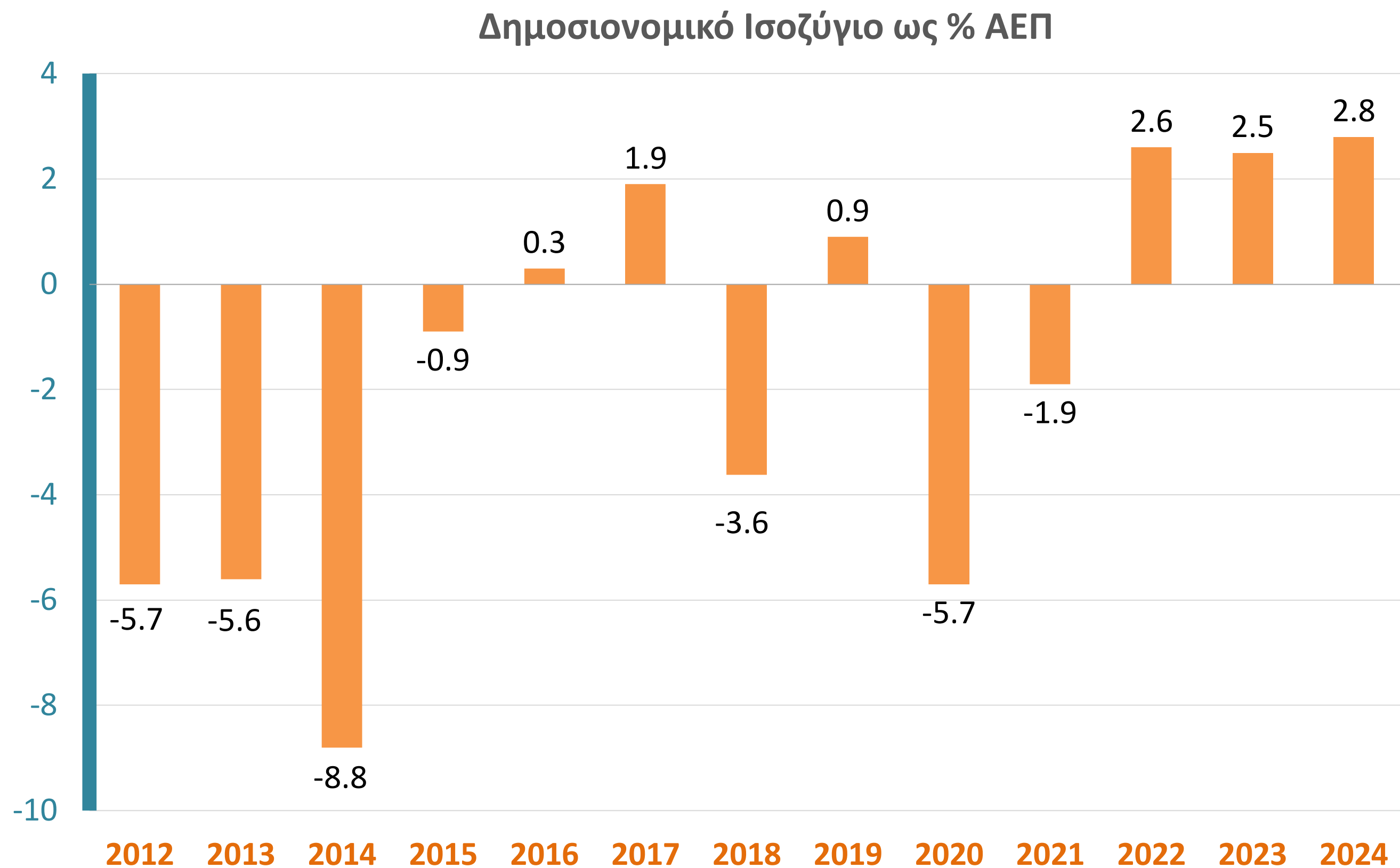
Εν δυνάμει επηρεασμός κυπριακής οικονομίας μέσω κυρίως τριών καναλιών:

- **Τουρισμός** – Το Ισραήλ αποτελεί τον 2ο μεγαλύτερο προορισμό μετά το Ηνωμένο Βασίλειο για το 2023. Ρεκόρ αφίξεων κατά το 1ο ενιάμηνο του 2023 - 368,8 χιλιάδες ή 11.8% των συνολικών αφίξεων. Η πιο σημαντική επίπτωση στην οικονομία στην περίπτωση παρατεταμένου πολέμου και εμπλοκής περισσότερων χωρών.
- **Πληθωρισμός** - Μια εμπόλεμη κατάσταση και ειδικά σε χώρες της Μέσης Ανατολής, οδηγεί σε αυξήσεις στις τιμές του πετρελαίου. Σε περίπτωση διάρκειας των συγκρούσεων, θα υπάρξουν επιπτώσεις στις τιμές της ενέργειας και συνεπακόλουθα στον πληθωρισμό το 2024.
- **Αγορά Ακινήτων** – Οι Ισραηλινοί αποτελούν σημαντικό μερίδιο στην αγορά των αλλοδαπών αγοραστών. Σε περίπτωση που ο πόλεμος έχει ένταση και διάρκεια θα υπάρξει και επίπτωση στον κλάδο των ακινήτων.





# ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ



Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών / Στατιστική Υπηρεσία

Το δημοσιονομικό ισοζύγιο το 2022 ήταν πλεονασματικό ύψους 2,6% του ΑΕΠ, μετά από δύο χρόνια δημοσιονομικών ελλειμμάτων ύψους 5,7% και 1,9% κατά την περίοδο της πανδημίας. Η σημαντική βελτίωση οφείλεται κυρίως στην αυξημένη οικονομική δραστηριότητα, τη συνετή δημοσιονομική πολιτική και την απόσυρση της πλειονότητας των μέτρων στήριξης της οικονομίας προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας.

Το 2023 εκτιμάται ότι το δημοσιονομικό ισοζύγιο θα παραμείνει πλεονασματικό ύψους 2,5% του ΑΕΠ, οριακά χαμηλότερο σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο, ενώ το 2024 προβλέπεται να ανέλθει ύψους 2,8% του ΑΕΠ.

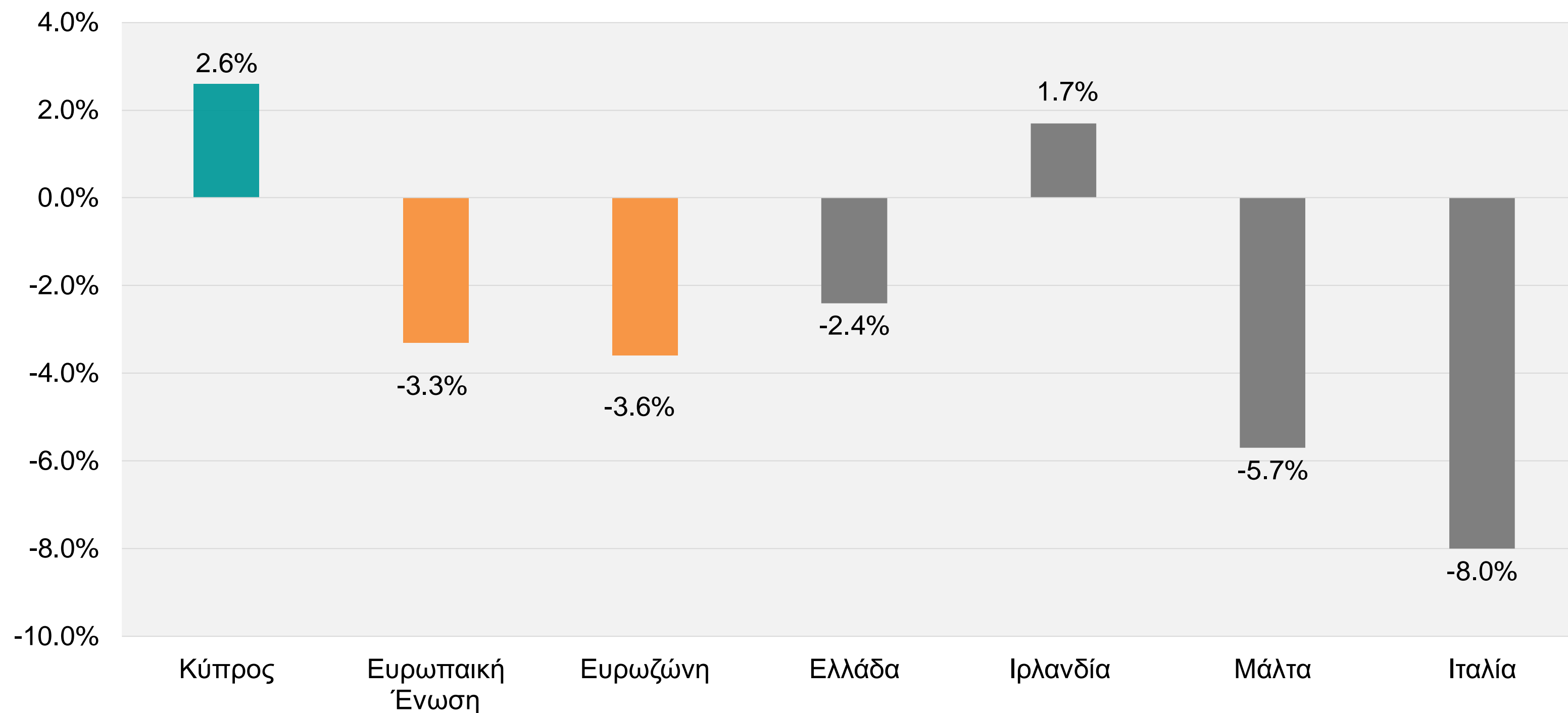
Σημείωση: Σχέδιο Δημοσιονομικού Προγράμματος 2024, Οκτώβριος 2023



# ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ

Σημαντικό δημοσιονομικό πλεόνασμα το 2022, σε σύγκριση με μεγάλα ελλείματα στην Ευρωζώνη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

**Δημοσιονομικό  
Ισοζύγιο - 2022 %  
του ΑΕΠ**



Πηγή: Eurostat

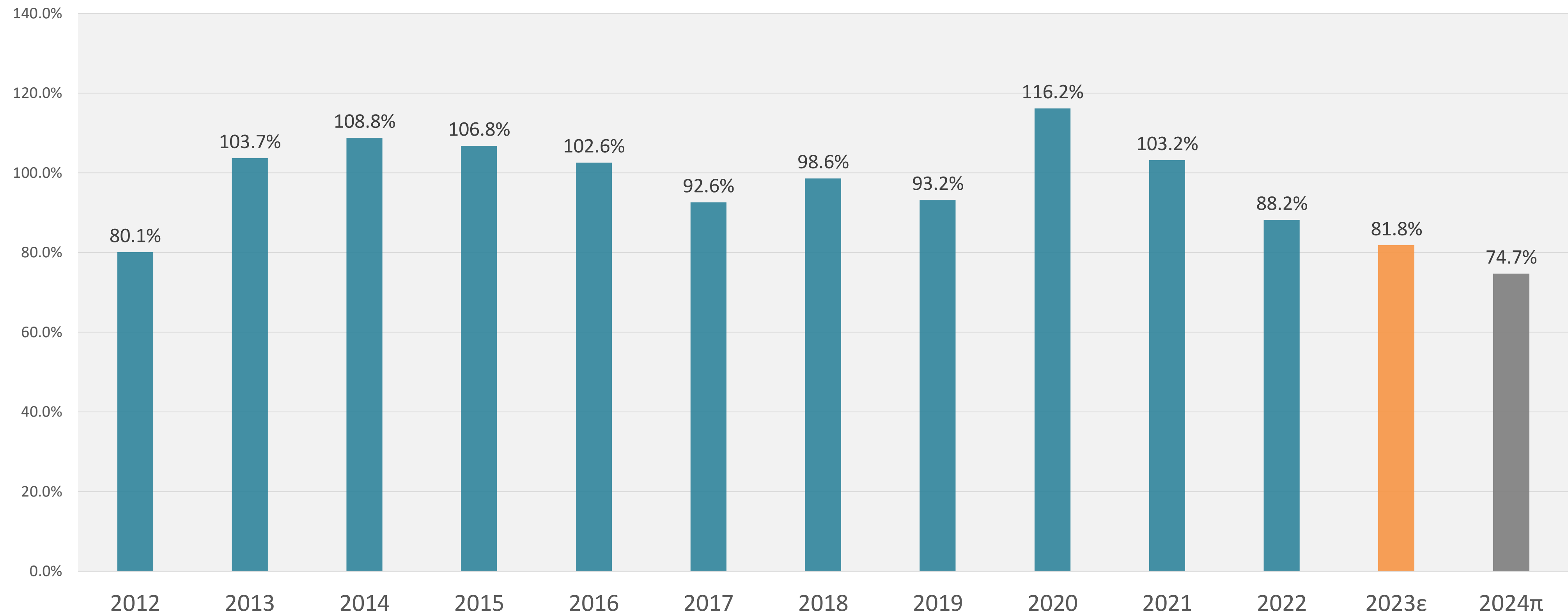


**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**



# ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ

Σημαντική μείωση του δημόσιου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2023 κατά 6,4 ποσοστιαίες μονάδες, και πρόβλεψη για σταθερή πτωτική πορεία μεσοπρόθεσμα.



Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

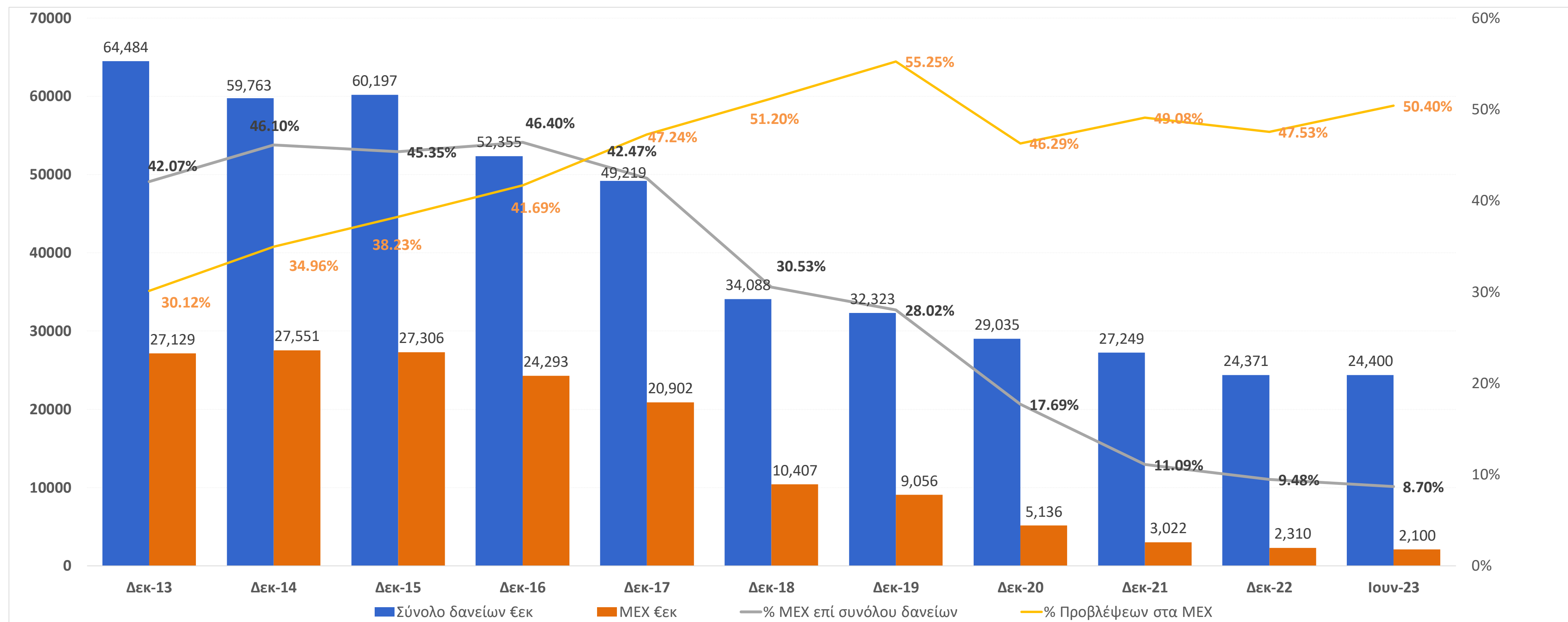
# ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Όλοι οι οίκοι αξιολόγησης κατατάσσουν την Κύπρο στην επενδυτική κατηγορία.

Βελτίωση Εμπιστοσύνης από τις Αγορές (Σεπτέμβριος 2023)				
Οίκος αξιολόγησης	Μακροπρόθεσμο χρέος	Βραχυπρόθεσμο χρέος	Προοπτική	Τελευταία αξιολόγηση
<b>DBRS</b>	BBB (high)	R-1(low)	Σταθερή	29/09/2023
<b>Fitch</b>	BBB	F2	Σταθερή	16/06/2023
<b>Moody's</b>	Baa2	(P) P-2	Σταθερή	29/09/2023
<b>Standard &amp; Poor's</b>	BBB	A-2	Θετική	01/09/2023



# ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΕΣ ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ



Πηγή:  
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Σημαντική πρόοδος τα τελευταία χρόνια στη μείωση των κινδύνων στον τραπεζικό τομέα, ο οποίος παραμένει ανθεκτικός, με επαρκή κεφάλαια και ρευστότητα.

01/



Ο δείκτης **κεφαλαιακής επάρκειας** στο σύνολο του τραπεζικού συστήματος το τρίτο τρίμηνο του 2022 ανήλθε σε 21,2%, πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ (18,6%), ενώ το πρώτο εξάμηνο του 2023, αυξήθηκε στο 23,3% λόγω κυρίως της αυξημένης κερδοφορίας και της έκδοσης ομολόγων από τις 2 συστημικές τράπεζες.

02/



Η **ρευστότητα** παρέμεινε σε ικανοποιητικά επίπεδα το 2022, κυρίως λόγω της αύξησης των καταθέσεων, με τον δείκτη κάλυψης ρευστότητας (LCR) και το δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR) να υπερβαίνουν σημαντικά την ελάχιστη κανονιστική απαίτηση.

03/



Το περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων έχει οδηγήσει την **κερδοφορία** των τραπεζών σε πολύ υψηλά επίπεδα το πρώτο εξάμηνο του 2023, σε σύγκριση με το πολύ μικρό ποσοστό κέρδους το 2021 και ένα ζημιογόνο 2020.





*Σημαντική πρόοδος τα τελευταία χρόνια στη μείωση των κινδύνων στον τραπεζικό τομέα, ο οποίος παραμένει ανθεκτικός, με επαρκή κεφάλαια και ρευστότητα.*

**04/**



Οι **Μη Εξυπηρετούμενες Χορηγήσεις (ΜΕΧ)** συνεχίζουν να σημειώνουν βελτίωση εντός του τραπεζικού τομέα, με το δείκτη να μειώνεται από 46,4% το 2016 σε 8,7% το πρώτο εξάμηνο του 2023. Παραμένει εντούτοις ένα από τα υψηλότερα στην ΕΕ, και πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ (1,8%). Η διατήρηση ενός λειτουργικού πλαισίου εκπονήσεων, θα συμβάλλει στην περαιτέρω μείωση του.

**05/**



Η σημαντική μείωση οφείλεται κυρίως στις πωλήσεις/μεταφορές δανειακών χαρτοφυλακίων εκτός του τραπεζικού τομέα σε εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, καθώς και σε αποπληρωμές δανείων, σε επιτυχημένες αναδιαρθρώσεις που ολοκληρώνουν την περίοδο επιτήρησης και αναταξινομούνται ως εξυπηρετούμενα δάνεια, σε διαγραφές χορηγήσεων και σε διακανονισμούς χρεών μέσω ανταλλαγής ακινήτων.





# Εκποιήσεις/Νομοσχέδιο Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου

Η πρόταση του Υπουργείου Οικονομικών για διαχείριση των ΜΕΔ αποτελείται από:

**(1) Νομοσχέδιο που τροποποιεί τον περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμο του 2023.**

Σκοπός η ταχεία εκδίκαση υποθέσεων που αφορούν Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια εντός των Επαρχιακών Δικαστηρίων που εξασφαλίζονται με κύρια κατοικία αξίας μέχρι €350.000.

**(2) Νομοσχέδιο για τον Ενιαίο Φορέα Εξώδικης Επίλυσης Διαφορών Χρηματοοικονομικής φύσεως (Γραφείο Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου):**

(α) Διεύρυνση της δυνατότητας διορισμού διαμεσολαβητή με σκοπό την επίτευξη αναδιάρθρωσης σε τερματισμένα δάνεια, δάνεια που βρίσκονται στις Εταιρείες Εξαγοράς Πιστώσεων και εξασφαλίζονται από επαγγελματική στέγη.

(β) Μεταρρύθμιση της διακυβέρνησης του Φορέα

(i) Αλλαγή σύνθεσης Διοικητικού Συμβουλίου,

(ii) Διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων μεταξύ του Δ.Σ. και του Χρηματοοικονομικού Επιτρόπου

(iii) Υποχρέωση υποβολής αναφορών του Χ.Ε προς τον Υπουργό Οικονομικών

(iv) Πρόσθετα καθήκοντα στον Βοηθό Χρηματοοικονομικό Επίτροπο.

**(3) Σχέδιο Ενοίκιο Έναντι Δόσης**

Αναμένεται ότι καλύπτει περίπου 2.500 ευάλωτα νοικοκυριά (λήπτες επιδομάτων) περιλαμβανομένων των μη βιώσιμων αιτητών του ΕΣΤΙΑ και ΟΙΚΙΑ. Το Σχέδιο προβλέπει αποπληρωμή δανείου που εξασφαλίζεται από κύρια κατοικία, πληρωμή ενοικίου από το κράτος, και δυνατότητα επαναγοράς της οικίας σε 5 χρόνια σε προνομιακή τιμή.

**(4) Κυβερνητική στήριξη δύο προτάσεων νόμου** σε σχέση με (α) συμφωνίες ανταλλαγής χρέους έναντι ακινήτων και (β) παροχή εκτενούς πληροφόρησης σε σχέση με το οφειλόμενο ποσό κατά τη διαδικασία εκποίησης. Οι δύο προτάσεις νόμου έχουν ψηφιστεί σε νόμο τον Ιούλιο 2023.



# Φορολογική Μεταρρύθμιση



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

# Φορολογική Μεταρρύθμιση

## **Βασικοί άξονες της φορολογικής μεταρρύθμισης:**

- Διεύρυνση της φορολογικής βάσης
- Αύξηση της απασχόλησης και ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας
- Προώθηση της καινοτομίας και της πράσινης μετάβασης
- Δικαιότερη κατανομή του φορολογικού βάρους, διατηρώντας τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, μέσω ενός απλοποιημένου φορολογικού συστήματος που να μειώνει το διοικητικό φόρτο και βάρος για τους φορολογούμενους.

Ανάθεση μελέτης στο Κέντρο Οικονομικών Ερευνών (ΚΟΕ) του Πανεπιστήμιο Κύπρου στη βάση Ερευνητικής Συνεργασίας:

- Ανάλυση υφιστάμενου φορολογικού και νομικού πλαισίου της Κύπρου με καταγραφή των αδυναμιών και των ελλείψεων
- Μακροοικονομική ανάλυση - τάσεις εσόδων, εισοδηματικές ανισότητες, φορολογικά βάρη
- Μακροοικονομικές τάσεις σε Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο
- Βέλτιστες πρακτικές που ακολουθούνται, επιτυχημένων φορολογικών μοντέλων του εξωτερικού.
- Υποχρεώσεις της Δημοκρατίας σε διεθνές και κοινοτικό επίπεδο.

για αξιολόγηση και διαμόρφωση του εκσυγχρονισμένου φορολογικού πλαισίου.

Η διάρκεια της Συμφωνίας είναι 23 μήνες. Παράδοση της τελικής έκθεσης του ΚΟΕ με τα σχετικά νομοθετήματα στο ΥΠΟΙΚ στις 31η Ιουλίου, 2025.





# Πράσινη Φορολογική Μεταρρύθμιση

Ο σχεδιασμός περιστρέφεται γύρω από τους πιο κάτω τρεις τομείς:

1. Κλιματική αλλαγή/ατμοσφαιρική ρύπανση:
  - Φόρος άνθρακα σε ρυπογόνες βιομηχανίες
  - Φόρος άνθρακα επιπλέον του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα
2. Διαχείριση αποβλήτων:
  - Φόρος ΧΥΤΑ [Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων]
  - ΡΑΥΤ (pay as you throw)
  - Τουριστικός φόρος
3. Διαχείριση υδάτινων πόρων:
  - Φορολόγηση νερού
  - Φορολόγηση της κοπριάς

- ✓ Δημοσιονομικά ουδέτερη πράσινη φορολογική μεταρρύθμιση η οποία θα λάβει υπόψη τις επιπτώσεις των νέων φόρων σε ευάλωτα νοικοκυριά και δύναται να προτείνει αντισταθμιστικά μέτρα
- ✓ Το πρώτο παραδοτέο της μελέτης του Πανεπιστημίου Κύπρου για την φορολογική μεταρρύθμιση θα αφορά τα αντισταθμιστικά μέτρα για την πράσινη φορολογία
- ✓ Ενδεχομένως επιπλέον μέτρα, αναλόγως των απαιτήσεων και αναγκών που θα προκύπτουν κυρίως στα ευάλωτα νοικοκυριά.



# *Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας*



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ



## Στρατηγικοί στόχοι του ΣΑΑ

*Ενίσχυση της Ανθεκτικότητας της Οικονομίας και του δυναμικού της χώρας για οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντικά βιώσιμη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και ευημερία*

Μια πιο ανθεκτική χώρα, με αύξηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας

Ανάπτυξη εργατικού δυναμικού & ευθυγράμμιση εκπαιδευτικού συστήματος με δεξιότητες του μέλλοντος

Ανθεκτικό σύστημα υγείας

Πράσινη και Ψηφιακή μετάβαση

Κράτος πρόνοιας

Κράτος δικαίου, διαφάνειας και λογοδοσίας



# ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

- 1<sup>η</sup> Σεπτεμβρίου 2023 υποβλήθηκε η πρόταση τροποποίησης του ΣΑΑ στην ΕΕ.
- Στις 16 Νοεμβρίου 2023 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε θετική αξιολόγηση επί της πρότασης τροποποίησης του ΣΑΑ Κύπρου.
- Αναμένεται η έγκριση του Συμβουλίου ΕΕ Δεκέμβριο 2023.
- Προκαταβολή για το κεφάλαιο REPowerEU €21εκ
- Υποβολή 2<sup>ου</sup> Αιτήματος Πληρωμής για εκταμίευση πόρων από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας τον Δεκέμβριο του 2023 (€63εκ), και αμέσως μετά υποβολή του 3<sup>ου</sup> αιτήματος (€89 εκ. - 1ο τρίμηνο του 2024).



# ΣΑΑ: Προβλήματα & Προκλήσεις

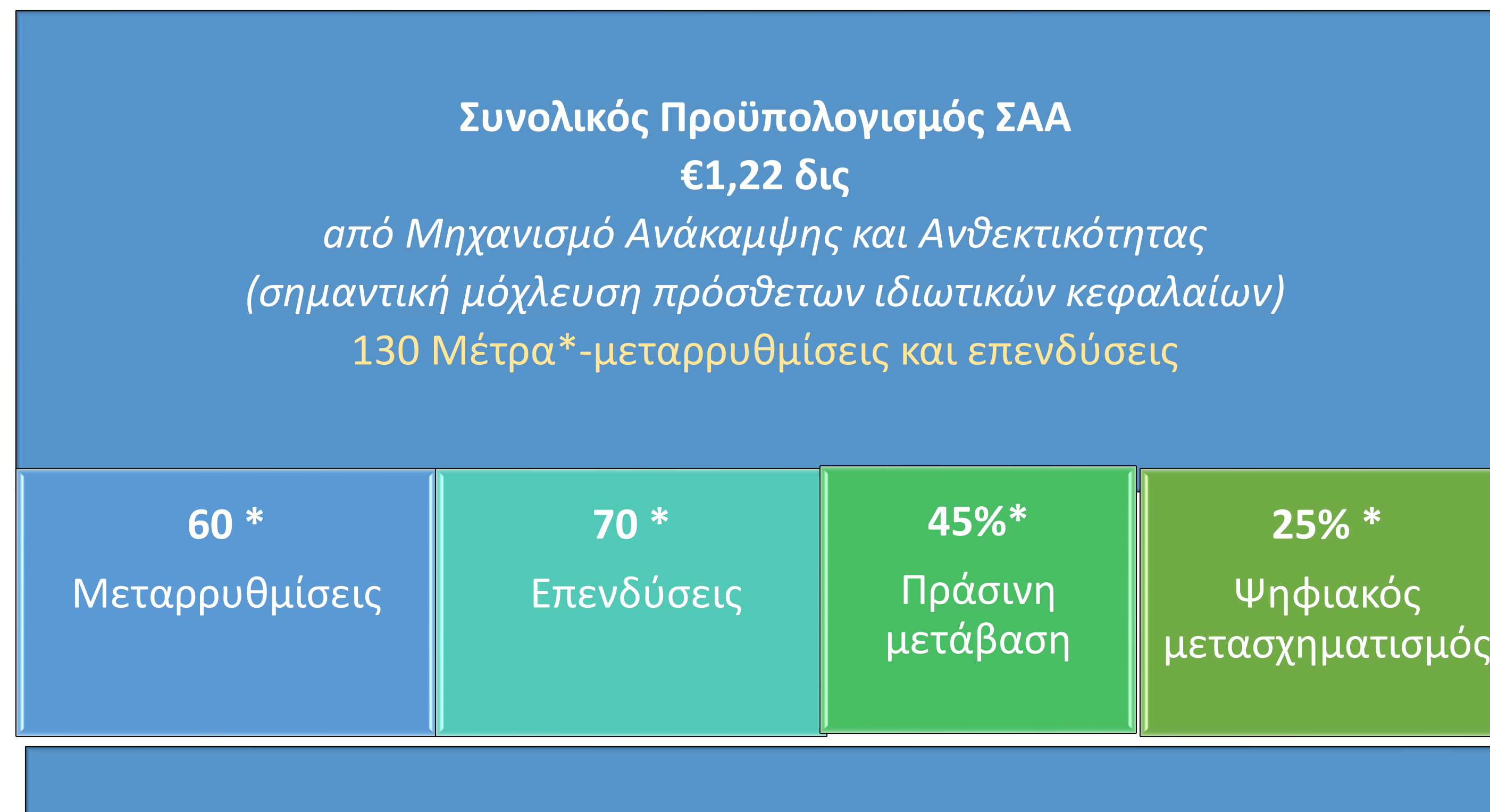
- *Μεγάλη αύξηση στο κόστος κατασκευής έργων υποδομής (από το 2022 λόγω της ενεργειακής κρίσης).*
- *Προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα – σημαντικές καθυστερήσεις στην παράδοση προϊόντων και πρώτων υλών.*
- *Καθυστερήσεις στις διαδικασίες διαγωνισμών και στην ανάθεση συμβάσεων (π.χ προσφυγές στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, ακυρώσεις διαγωνισμών, μη υποβολή προσφορών κ.α).*
- *Ανάγκη συναίνεσης για την υιοθέτηση μεταρρυθμίσεων.*



# ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ



Cyprus Recovery  
and Resilience Plan  
2021-2026



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ



# ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Μείωση Χρηματοδοτικής  
Συνεισφοράς (-€90 εκ.)

Τροποποίηση του ΣΑΑ στη βάση:  
(α) της μείωσης της χρηματοδοτικής κατανομής στην Κύπρο από τον ΜΑΑ κατά €90 εκ. (Άρθρο 18(2)) ή  
(β) λόγω αντικειμενικών περιστάσεων (Άρθρο 21):

- Αφαίρεση μέτρων
- Μετάθεση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης υφιστάμενων μέτρων/στόχων/οροσήμων
- Αλλαγή μέτρου (περιγραφή) / στόχων / οροσήμων

Προσθήκη νέου Κεφαλαίου REPowerEU (Άρθρο 21 (γ)):

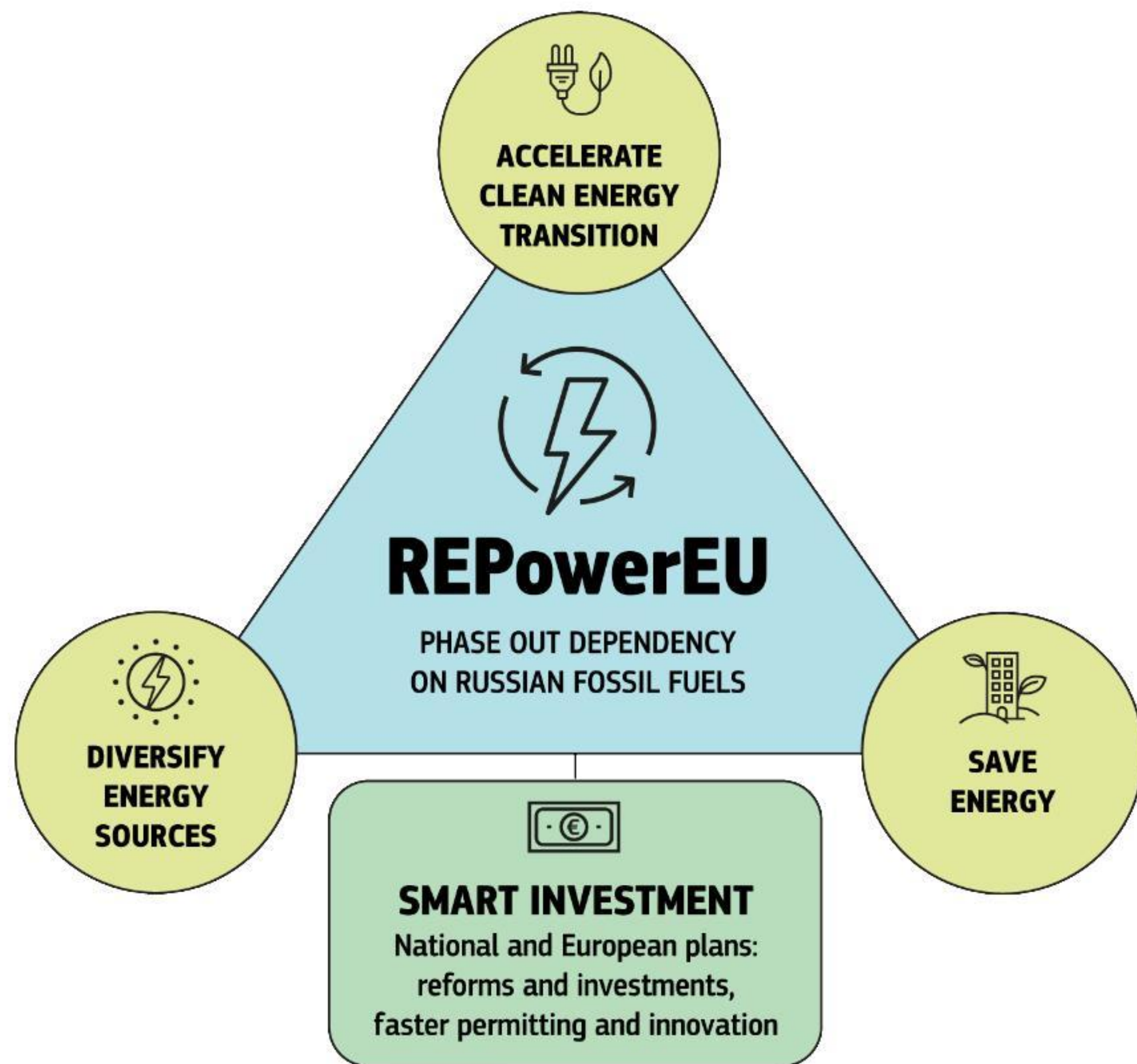
Νέα μέτρα ή αναβάθμιση υφιστάμενων σχεδίων για παρεμβάσεις σε:

- ΑΠΕ & Ενεργειακή αναβάθμιση (π.χ. κατοικίες/ευάλωτοι, ΑΤΑ, ενεργειακές κοινότητες, μεγάλες επιχειρήσεις)
- ηλεκτροκίνηση, και
- Ε&Κ στην πράσινη μετάβαση

Χρηματοδότηση νέου κεφαλαίου  
REPowerEU (+€104,6 εκ.)



# ΝΕΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ REPowerEU



€104,6εκ. πρόσθετη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΣΑΑ

€52,5 εκ.

Χορηγίες στο πλαίσιο του REPowerEU

€52,1 εκ.

Κατανομή στο πλαίσιο του Brexit Adjustment Reserve (Αποθεματικό Προσαρμογής στο Brexit)





# ΝΕΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ REPowerEU

## Βασικές προκλήσεις για Κύπρο στο πλαίσιο του Σχεδίου REPowerEU:

- Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης στο κτηριακό απόθεμα και στις μεταφορές
- Επιτάχυνση της διείσδυσης των ΑΠΕ

Ολιστική προσέγγιση για τη μείωση της εξάρτησης της χώρας από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα

### ΜΕΤΑΡΡΥ-ΘΜΙΣΕΙΣ

Εισαγωγή νέου κανονιστικού πλαισίου για τη λειτουργία των Ενεργειακών Κοινοτήτων (NEO)

Εισαγωγή κανονιστικού πλαισίου για τη σύνδεση των σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων με το σύστημα διανομής (NEO)

Ενθάρρυνση της χρήσης ΑΠΕ και εφαρμογή μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας σε κατοικίες, περιλαμβανομένης ειδικής στήριξης ευάλωτων καταναλωτών ενέργειας για αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας (αναβάθμιση υφιστάμενου μέτρου)

Ενθάρρυνση της χρήσης των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας από τοπικές αρχές και φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα (αναβάθμιση)

Σχέδιο Χορηγιών για εκτεταμένη ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών (NEO)

Σχέδιο για την ενεργειακή αναβάθμιση μεγάλων επιχειρήσεων στην Κύπρο (αναβάθμιση υφιστάμενου μέτρου)

Σχέδιο για την αγορά ηλεκτρικών οχημάτων (αναβάθμιση υφιστάμενου μέτρου)

Θεματικό χρηματοδοτικό πρόγραμμα Έρευνας & Καινοτομίας για την πράσινη μετάβαση (αναβάθμιση υφιστάμενου μέτρου)

Θεματική έρευνα στις επιχειρήσεις για λύσεις που αφορούν στην παραγωγή, αποθήκευση, μεταφορά και διανομή ενέργειας (NEO)

### ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

# ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

## *Παραδείγματα σημαντικών μεταρρυθμίσεων που έχουν ολοκληρωθεί:*

- ✓ *Μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας με τη ψήφιση του νομοθετικού πλαισίου για το νέο σύστημα αξιολόγησης και προαγωγής δημοσίων υπαλλήλων*
- ✓ *Βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς με τη ψήφιση σχετικών νομοθετημάτων*
- ✓ *Σύσταση και λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς*
- ✓ *Ενδυνάμωση του νομικού πλαισίου διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων*
- ✓ *Ψήφιση νομοθεσίας για διευκόλυνση Στρατηγικών Επενδύσεων*
- ✓ *Ενιαίο Σύστημα Φορολογικής Διαχείρισης (Tax for all), ολοκλήρωση υπηρεσιών ΦΠΑ*
- ✓ *Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων, Ηλεκτρονικό Σύστημα Εφόρου Εταιρειών*
- ✓ *Ψηφιοποίηση διαδικασιών αδειοδότησης έργων ΑΠΕ -One Stop Shop*





# ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

## *Παραδείγματα σημαντικών επενδύσεων που έχουν ολοκληρωθεί:*

- ✓ Λειτουργία της μονάδας λοιμωδών νοσημάτων (μονάδα Covid) στο νοσοκομείο Αμμοχώστου και ολοκλήρωση της κατασκευής της μονάδας αιμοκάθαρσης στην Πάφο
- ✓ Επέκταση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Αμμοχώστου
- ✓ Κέντρο Φροντίδας Παιδιών στη Λεμεσό
- ✓ Αντιπλημμυρικά Έργα στο Δήμο Λευκωσίας
- ✓ Αγορά και εγκατάσταση νέου εξοπλισμού στο Κρατικό Χημείο
- ✓ Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε 405 σχολεία
- ✓ Πέραν των 40 προσκλήσεων Σχεδίων Χορηγιών έχουν ήδη ανακοινωθεί. Στους δικαιούχους περιλαμβάνονται νοικοκυριά, επιχειρήσεις, τοπικές αρχές, ΜΚΟ.



# Εφαρμογή Κυρώσεων στην Κυπριακή Δημοκρατία

- Τα περιοριστικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για τις κυρώσεις, εφαρμόζονται άμεσα στην Κυπριακή Δημοκρατία σύμφωνα με τον Νόμο 58(I)/2016 (Νόμος περί Κυρώσεων).
- Με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 93.265 ημερομηνίας 21/06/2022, έχει ανατεθεί στο Υπουργείο Οικονομικών, ο συντονιστικός ρόλος για την εφαρμογή των κυρώσεων στη Δημοκρατία.
- Η Συμβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών Κυρώσεων (ΣΕΟΚ) και η Μονάδα Εφαρμογής Κυρώσεων (ΜΕΚ), συστάθηκαν με αποφάσεις ΥΣ ημερ. 25/5/2012 και 25/2/2016 αντίστοιχα, αποτελούνται από εκπροσώπους του Υπουργείων Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, της Νομικής Υπηρεσίας της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη κ.ά.,
- Οι δύο Επιτροπές, υπό την προεδρία του Υπουργείου Οικονομικών, εξετάζουν αιτήματα, από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και άλλους οικονομικούς φορείς, που εμπίπτουν στις εξαιρέσεις/παρεκκλίσεις που προνοούνται από τις Αποφάσεις και Κανονισμούς του Συμβουλίου της Ε.Ε. (περιοριστικά μέτρα) και τις Αποφάσεις/Ψηφίσματα του ΣΑ/ΟΗΕ (κυρώσεις).



# Εφαρμογή Κυρώσεων στην Κυπριακή Δημοκρατία

## ➤ **Η ΣΕΟΚ εξετάζει, μεταξύ άλλων, αιτήματα:**

- από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, αποδέσμευσης κεφαλαίων και χρηματοοικονομικών πόρων,
- για αποδοχή καταθέσεων και την παροχή υπηρεσίας πορτοφολίου (*crypto-asset wallet*), λογαριασμού ή φύλαξης κρυπτονομισμάτων,
- για την παροχή υπηρεσιών σε άτομα ή οντότητες που επηρεάζονται από την εφαρμογή των οικονομικών κυρώσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και των περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

## ➤ **Η ΜΕΚ εξετάζει αιτήματα:**

- που εμπίπτουν στο χρηματοπιστωτικό τομέα που επηρεάζονται από κυρώσεις ΣΑ ΟΗΕ ή/και Περιοριστικά Μέτρα από Κανονισμούς της ΕΕ και υποβάλλει σχετικές εισηγήσεις για έγκριση ή απόρριψη τους με την τελική απόφαση να λαμβάνεται από τον Υπουργό Οικονομικών.





# Εφαρμογή Κυρώσεων στην Κυπριακή Δημοκρατία

- **Δημιουργία εξειδικευμένης Εθνικής Μονάδας Εφαρμογής Κυρώσεων (ΕΜΕΚ)**

*Το Υπουργείο Οικονομικών, με βάση τεχνική βοήθεια που λαμβάνει από το Ηνωμένο Βασίλειο, προχωρά στην δημιουργία της ΕΜΕΚ, σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές εντός του 2024.*

- **Τεχνική βοήθεια από την ΕΕ για βελτίωση του πλαισίου για αποτελεσματικότερη εφαρμογή των κυρώσεων**

*Η ΚΔ μετέχει, μαζί με άλλα κράτη μέλη στο Έργο της ΕΕ, υπό την αιγίδα της Γενικής Διεύθυνσης Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων, για την «Αποτελεσματική εφαρμογή του καθεστώτος κυρώσεων και ενισχυμένη διασυνοριακή συνεργασία στα κράτη μέλη της ΕΕ».*





# Εφαρμογή Κυρώσεων στην Κυπριακή Δημοκρατία

**Αποφάσεις που έχουν ληφθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2023 και βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης:**

- *Ενίσχυση των διωκτικών αρχών για τη διερεύνηση και δίωξη του οικονομικού εγκλήματος*
- *Ενίσχυσης της εποπτείας για τις διοικητικές υπηρεσίες που λαμβάνουν κυπριακές εταιρείες από επαγγελματίες*
- *Ετοιμασία τροποποιητικού νομοσχεδίου για τον Περί της Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμου.*

**Αποφασιστικότητα της Κυβέρνησης για πλήρη εφαρμογή των κυρώσεων και επίδειξη μηδενικής ανοχής.**

